

Isaac Asimov, Robert Silverberg
Pozitronový muž

Isaac Asimov je jeden z nejvýznamnějších autorů science fiction. Narodil se roku 1920 v ruském městě Petrovich. Jako Žid se musel přestěhovat do USA a tam už zůstal. Vystudoval a dostal na Kolumbijské univerzitě doktorát z biochemie, poté se stal na krátkou chvíli profesorem. Pak se věnoval jen psaní knih. Napsal nespočet děl. Vypíši tyto : Nadace, Soumrak, Ocelové jeskyně, Nahé slunce, Roboti a impérium a v neposlední řadě Já, robot, ve kterém padly poprvé 3 zákony robotiky.

Robert Silverberg se narodil roku 1936 v USA. Často spolupracoval právě s Asimovem. Vystudoval kolumbijskou univerzitu. Napsal například povídky Planeta Gordona, Vzpoura na Alfě C, román Pán života a smrti, Útočníci ze Země, Trny, Proti proudu času, Dolů k Zemi, Čas změn, Pán temnoty, Soumrak, Dítě času či Kniha lebek. Dosud ještě žijící autor.

Příběh popisuje příběh robota NDR-113, který ve 21. století slouží rodině Martinů. Rodina si ho oblíbí a od nejmladší dcery dostane jméno Andrew. Po čase se zjistí, že Andrew trpí výrobní závadou – vlastní inteligencí pociťovat lidské city a navíc má ještě umělecké nadání. Časem se dostane Andrew do fáze, kdy se chce stát člověkem. Jenže mu to nikdo nechce po oficiální stránce potvrdit. Po dlouhých sporech si nechá přenést svůj pozitronický mozek do těla androida. Ani vzhled nestačil k tomu, aby se stal člověkem. Proto začne pracovat na vývoji biologických vnitřních orgánů, které vyrobí pro sebe. Protože nemůže provést transplantaci sám, tak uzavře obchod s firmou která ho vyrobila – oni mu provedou transplantaci a on jim dá na oplátku licenci na výrobu implantátů. Oba na tom vydělají velký balík peněz. Přesto se Andrew nestal člověkem. Pomalu dvou stoletích lidé definovali lidství – člověk musí mít organický mozek. Proto si Andrew nechá přenést své myšlení do nového, lidského mozku. Ten při transplantaci utrpí neopravitelnou ztrátu a všem řekne, že do několika měsíců umře. Za několik dní byl robot prohlášen za člověka, ale za vysokou cenu, za cenu svého nesmrtelného života.

Ukázka z díla :

Slavnostní ceremoniál, vzdálený jen několik měsíců, se nyní proměnil v pouhou nejasnou vzpomínku, a konec už se přibližoval. Andrew ležel ve své posteli ve velkém domě s vyhlídkou na Tichý oceán a myšlenky se mu zvolna vytrácely.

Zoufale se je snažil zachytit. Člověk! Konečně byl člověk, lidská bytost! Desetiletí za desetiletím se probíjovaval po stupíncích vzhůru od svého robotického původu, zpočátku si ani plně neuvědomoval dosah svých ambicí, ale postupně je odhaloval v plné šíři; a nakonec dosáhl cíle,

který se pro něho stal tak smrtelně důležitým. Dosáhl něčeho naprosto nepředstavitelného - v historii lidstva naprosto jedinečného. Chtěl, aby toto byla jeho poslední myšlenka. Chtěl odejít - zemřít - s tímto pomyšlením. Andrew ještě jednou otevřel oči a naposledy poznal Li-sing, jak vážně stojí vedle jeho lůžka. Byli tu i jiní, obklopili ho, sledovali jeho poslední okamžiky, tak jako on kdysi dávno viděl odcházet Pána a Malou Miss; ale byly to jen stíny, mlhavé nerozeznatelné stíny. Začínal zapomínat jména, tváře, všechno.

Všechno odplývalo někam pryč, veškeré vzpomínky nahromaděné za dvě stě let života.

Jen ať, pomyslel si. Jen ať jdou, všechny. Jenom útlá postava Li-sing nezaměnitelně vyvstávala z prohlubující se šedi. Poslední z jeho přátel. Měl jich tolik za ta dvě staletí, ale všichni už odešli, a ona byla jediná, kdo ještě zbýval. Pomalu, chvějivě k ní Andrew natáhl ruku a velice vzdáleně a nejasně cítil, že ji uchopila. Něco mu řekla, ale on už slova neslyšel.

Rozplývala se mu před očima, jako poslední z jeho myšlenek pohasínala v temnotách.

Cítil chlad - velký chlad - a Li-sing teď mizela, ztrácela se v černé mlze, která ho začala zaplavovat. Pak se vynořila poslední prchavá myšlenka a na okamžik mu utkvěla v mysli, dřív než se všechno zastavilo. Nakrátko spatřil mihotavý obraz první osoby, která v něm kdysi rozpoznala to, čím opravdu byl, téměř před dvěma sty lety. Halil ji plášť světla a tepla. Zářivě zlaté vlasy se leskly jako třpytivý úsvit. Usmívala se na něj - kývala na něj - „Andrew -“ řekla měkce. „Pojď, Andrew. Je čas. Pojď. Ty víš, kdo jsem.“

„Malá Miss,“ zašeptal, příliš tiše, než aby ho někdo mohl zaslechnout. A pak zavřel oči a temnota ho objala docela a on – konečně docela člověkem - se jí poddal bez lítosti.

Kniha má retrospektivní děj. Byly zde vyzdviženy tři zákony robotiky.

Literatura a zdroje : kniha Pozitronový muž

<http://www.scifiworld.cz/article.php?ArticleID=75>